

**การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของ
ครูผู้สอน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1**

**Development of a Training Curriculum to Enhance Authentic Learning
Management Competencies for Primary Teachers under Office of Sakon Nakhon
Primary Education Service Area 1**

วีระยุทธ ก้อนกั้น *

Weerayuth Gongun

ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ **

Bhumbhong Jomhongbhibhat

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา 2) สร้างหลักสูตรฝึกอบรมและ 3) ศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองใช้หลักสูตร ได้แก่ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 20 คน เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบความรู้ แบบประเมินตนเองด้านทักษะ แบบประเมินตนเองด้านคุณลักษณะและแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t แบบสองกลุ่มสัมพันธ์กัน (Dependent Sample) ผลการวิจัย พบว่า 1) สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วยสมรรถนะสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ 2) หลักสูตรฝึกอบรม ที่สร้างขึ้น มี 10 องค์ประกอบ 3) ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรม พบว่าสมรรถนะด้านความรู้ การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอน ภายหลังการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม สูงกว่าก่อนการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ผลการประเมินสมรรถนะด้านทักษะอยู่ในระดับดี ด้านคุณลักษณะอยู่ในระดับมากและความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : หลักสูตรฝึกอบรม/ สมรรถนะ/ การเรียนรู้ตามสภาพจริง

Abstract

The purposes of this study were: 1) to investigate primary teachers' authentic learning management competencies, 2) to create a training curriculum, and 3) to examine results of implementing the training curriculum. A sample used in experiment of using the curriculum was 20 primary teachers under

* นักศึกษาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Office of Sakon Nakhon Primary Education Service Area 1. The instruments used in data collection were a test of knowledge, a form for assessing skills, a form for measuring attitude and a questionnaire of satisfaction. Statistics used in study were mean, standard deviation, and t-test for dependent samples. The findings can be concluded as follows: 1) Authentic learning management competencies comprise 3 key aspects: knowledge skills and attributes. 2) The created training curriculum comprises 10 components. 3) The results of implementing the training curriculum showed that the teachers' overall authentic learning management competency after the experiment in using the training curriculum was significantly higher than that before the treatment with it at the .01 level. The result of assessing the skill competency was at high level, the attribute was at high level and satisfaction was at the highest level.

Keywords : Training Curriculum/ Competencies/ Authentic Learning

สภาพปัญหาและความจำเป็น

การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนภายใต้หลักการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในท้องถิ่น ดังนั้น การให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเองและปฏิบัติเอง ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความคิดอย่างอิสระ ได้ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม ได้ฝึกทักษะกระบวนการในการค้นคว้าหาความรู้การวางแผนการทำงาน การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ (ลัดดา กุเกียรติ, 2544: 64-65) แต่ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน จะเน้นหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความจำ นักเรียนไม่มีโอกาสได้เลือกเรียนตามความสนใจหรือความถนัดของตนเองรวมถึง การไม่ได้รับโอกาสที่จะใช้วิธีการหรือทักษะกระบวนการต่าง ๆ มาแก้ปัญหาด้วยตัวของเขาเอง ทำให้เด็กไม่ค่อยมีโอกาสในการคิด จึงคิดไม่ค่อยเป็น จากสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวข้างต้น กรมวิชาการกระทรวง ศึกษาธิการ จึงได้มีการปรับปรุงหลักสูตรมาแล้วหลายฉบับ

จากการศึกษาองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานุชนวัยที่สมบูรณ์ พบว่า กิจกรรมส่วนใหญ่มุ่งเน้นหรือมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนมีความสมบูรณ์ทั้งด้านจิตพิสัย พุทธิพิสัยและทักษะ (ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม, 2554: 50) เช่นเดียวกับกระบวนการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสมดุลและมีความสุขเน้น การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและมุ่งเน้นกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนรู้ตามสภาพจริง ยึดหลักเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หรือผู้เรียนเป็นผู้คิดวิเคราะห์ ประยุกต์มาใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ที่กำหนดแนวทางการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2545: 12)

จากใจความสำคัญในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กล่าวว่า การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพนั้นต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้นักเรียนได้คิด ได้ทำ จากสถานการณ์ต่างๆ จากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการต่างๆ ที่อยู่รอบตัวผู้เรียน และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ ทั้งในและนอกห้องเรียน รวมทั้งได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชน ชุมชนใกล้เคียงและมีอยู่ทั่วไป เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด ให้ผู้เรียนได้เผชิญกับสถานการณ์ประยุกต์องค์ความรู้ไปใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาในชีวิตจริงให้ได้ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันยังไม่ส่งผลต่อสิ่งเหล่านี้เท่าที่ควร มักจะมุ่งไปเพียงให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเท่านั้น ผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศ โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ มีคุณภาพและมาตรฐานระดับดีน้อยที่สุด ร้อยละ 11.8 เท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพด้านครูผู้สอน พบว่า ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีคุณภาพระดับดี เพียงร้อยละ 31.1 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2545: 81-96) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ได้ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่า คุณภาพที่ต้องปรับปรุง ได้แก่คุณภาพด้านผู้เรียน ในเรื่องความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อหลักสูตร ทักษะการแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับ

ผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตมาตรฐานด้านครูผู้สอนที่ต้องปรับปรุง ได้แก่ ความสามารถของครู ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากปัญหาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การจัดการศึกษาโดยรวมยังไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานได้ ซึ่งมีเหตุปัจจัยมาจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูที่ยังไม่สามารถดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้เท่าที่ควร รวมทั้งการบริหารจัดการของผู้บริหารก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา จึงเป็นหลักสูตรที่พัฒนาทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้เป็นชั้นเรียนแห่งการเรียนรู้ การเรียนรู้เกิดจากสถานการณ์จริงที่อยู่ใกล้ตัว ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความสุขผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิด ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจะส่งผลตามเป้าหมายการปฏิรูปการศึกษา ได้แก่ การศึกษาไทยมีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากล คนไทยใฝ่เรียนรู้ ใฝ่ดี คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาได้ การเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ให้กับครูผู้สอนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เพราะครูเป็นผู้ที่ทำหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยตรงกับเด็กให้พัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และตอบสนองตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551

ปัญหาการวิจัย

1. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา มีอะไรบ้าง
2. หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนมีลักษณะและองค์ประกอบอย่างไร
3. ผลของการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นอย่างไร ผู้เข้าอบรมตามหลักสูตรมีสมรรถนะหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมหรือไม่

ความมุ่งหมายการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา
2. เพื่อสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา
3. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

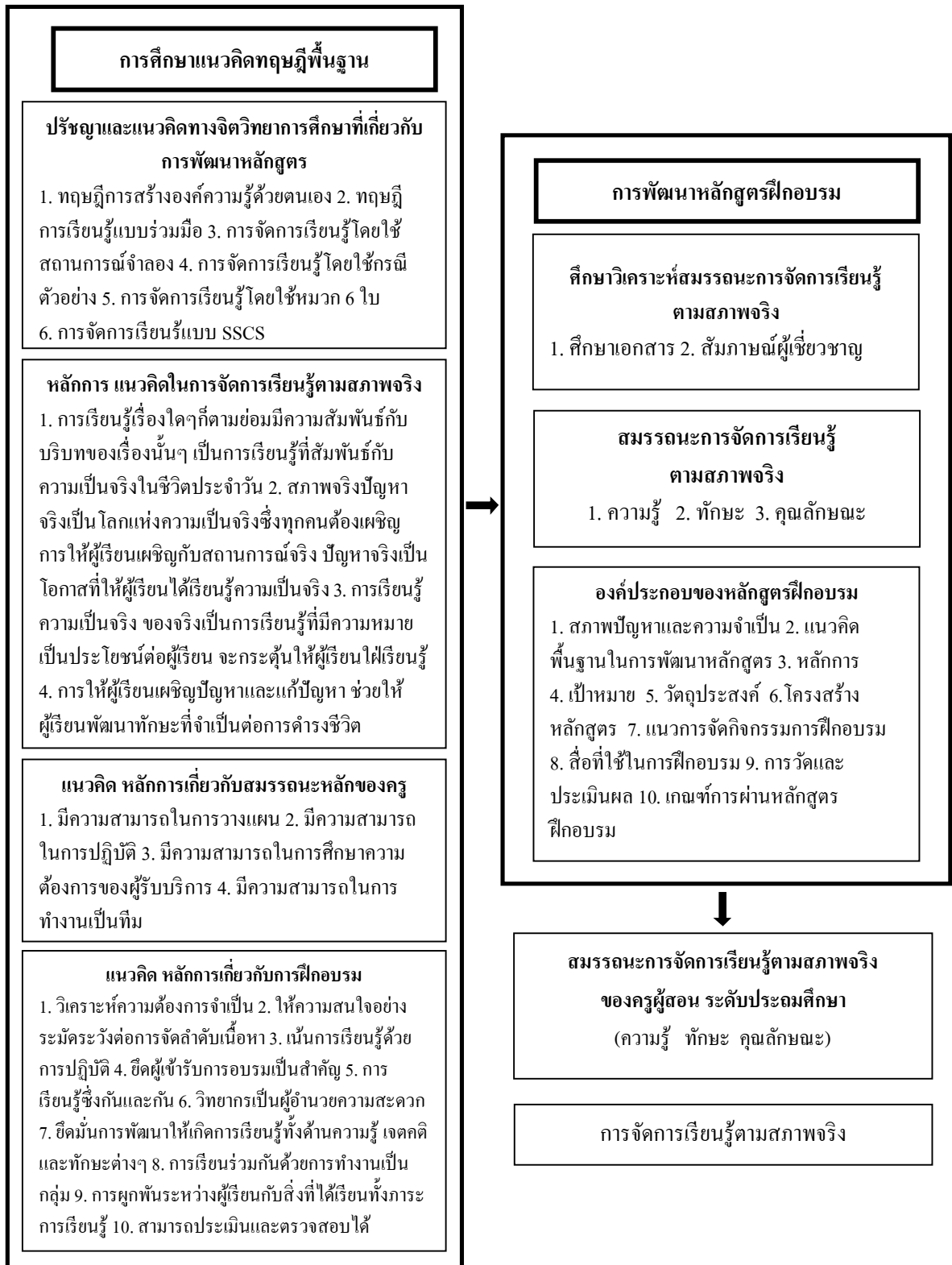
ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา มีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงหลังการเข้ารับการอบรมสูงกว่าก่อนเข้ารับการอบรม

กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ดังนี้

1. แนวทางในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง (วิทวัฒน์ ชัดดิยะมาน และอมลวรรณ วีระธรรมโม, 2550: 54)
2. ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างชิ้นงาน (Constructionism) (ทิสนา เขมมณี, 2553: 96)
3. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Co-operative Learning) (ทิสนา เขมมณี, 2553: 98)
4. การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) (ทิสนา เขมมณี, 2553: 370)
5. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่าง (Case Study) (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553: 23)
6. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ (Six Thinking Hats) (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553: 357)
7. การจัดการเรียนรู้แบบ SSCS (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553: 396)

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและนำมาวิเคราะห์ในแต่ละประเด็น เพื่อนำสู่กรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครู และแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง องค์กรประกอบและรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาโดยการศึกษาแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาและแนวคิดการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงเพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูล ในการกำหนดองค์ประกอบหลักสูตรออกแบบหลักสูตรฝึกอบรม

1.2 ศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมและรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้รายละเอียดที่จำเป็นจำนวนผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Inductive Analytic)

1.3 นำผลการดำเนินงานจากข้อ 1.1 และ 1.2 มาสังเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานซึ่งเป็นสมรรถนะที่จำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา

1.4 นำสมรรถนะที่สังเคราะห์ได้จากข้อ 1.3 มากำหนดตัวบ่งชี้ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ แล้วนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินยืนยันข้อมูลตรวจสอบคุณภาพโดยการหาค่าความเที่ยง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พบว่า ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าตัวบ่งชี้มีความสอดคล้องกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม

2.1 ร่างหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) สภาพปัญหาและความจำเป็น 2) แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร 3) หลักการ 4) เป้าหมาย 5) วัตถุประสงค์ 6) โครงสร้างหลักสูตร 7) แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 8) สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม 9) การวัดและประเมินผลและ 10) เกณฑ์การผ่านหลักสูตรฝึกอบรม

2.2 นำร่างหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อหาคุณภาพความเหมาะสมความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินโครงสร้างหลักสูตร ได้แก่ แบบประเมินโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ตรวจสอบคุณภาพโดยการหาค่าความเที่ยงตรง (IOC) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรฝึกอบรม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33, S.D. = 2.30$)

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม

เป็นขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบแผนการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental) แบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง ได้แก่ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา (ระดับชั้น ป.4-6) ปีการศึกษา 2558 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 20 คน ได้มาจากวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่

1. แบบทดสอบความรู้เรื่องหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 การวัดและประเมินผล และการวิจัยในชั้นเรียน มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ เกณฑ์การให้คะแนน ข้อละ 1 คะแนน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50-1.00 ค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.27-0.80 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.28 – 0.79 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

2. แบบประเมินตนเองสมรรถนะด้านทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนการสอน และการนำหลักทฤษฎีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินตนเอง 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ หากคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญประเมินความเที่ยงตรงได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.00

3. แบบประเมินตนเองสมรรถนะด้านคุณลักษณะจรรยาบรรณวิชาชีพครู และคุณธรรมจริยธรรมครู เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินตนเอง 5 ระดับ จำนวน 8 ข้อ หากคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญประเมินความเที่ยงตรงได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.5 – 1.00

4. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม 5 ข้อ ด้านความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ 8 ข้อ ด้านความพึงพอใจต่อคณะวิทยากร 5 ข้อ ด้านความรู้และประโยชน์ที่ได้รับ 5 ข้อ หากคุณภาพโดยการประเมินความเที่ยงตรง โดยใช้ ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบผลการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ด้านความรู้ ก่อนและหลังการฝึกอบรมโดยการทดสอบค่าที แบบสองกลุ่มสัมพันธ์กัน (Dependent Samples t-test) สำหรับสมรรถนะด้าน ทักษะ และด้านคุณลักษณะ การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา วัดครั้งเดียวหลังการฝึกอบรมวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลเป็นระดับคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม

เป็นการนำข้อมูลจากการประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมหลังการนำไปทดลอง มาปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ผลการวิจัย

1. ผลการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วยสมรรถนะ 3 ด้าน

ได้แก่ 1) ด้านความรู้ ได้แก่ความรู้เรื่องหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 การวิเคราะห์มาตรฐาน/ตัวชี้วัด การวัดและประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง และการวิจัยในชั้นเรียน 2) ด้านทักษะ ได้แก่ การออกแบบการเรียนรู้ การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ การใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนการสอน และการใช้หลัก ทฤษฎีการเรียนรู้ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านคุณลักษณะ ได้แก่ จรรยาบรรณวิชาชีพครู คุณธรรม จริยธรรมครู

2. หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบของหลักสูตร 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) สภาพปัญหาและความจำเป็น 2) แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร 3) หลักการของหลักสูตร 4) เป้าหมายของหลักสูตร 5) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 6) โครงสร้างหลักสูตร 7) แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 8) สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม 9) การวัดและประเมินผล 10) เกณฑ์การผ่านหลักสูตรฝึกอบรม

สรุปสาระสำคัญของหลักสูตร ดังนี้ สภาพปัญหาและความจำเป็น จากใจความสำคัญในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพนั้นต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้นักเรียนได้คิด ได้ทำ จากสถานการณ์ต่างๆ จากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการต่างๆ ที่อยู่รอบตัวผู้เรียน และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ ทั้งในและนอกห้องเรียน รวมทั้งได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชน ชุมชนใกล้เคียงและมีอยู่ทั่วไป เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด ให้ผู้เรียนได้เผชิญกับ

สถานการณ์ ประยุกต์องค์ความรู้ไปใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาในชีวิตจริงให้ได้ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันยังไม่ส่งผลต่อสิ่งเหล่านี้เท่าที่ควร มักจะมุ่งไปเพียงให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเท่านั้น จากผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศ ซึ่งดำเนินการประเมินโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ พบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ มีคุณภาพและมาตรฐานระดับดีน้อยที่สุด ร้อยละ 11.8 เท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพด้านครูผู้สอน พบว่า ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีคุณภาพระดับดี เพียงร้อยละ 31.1 และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ได้ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่า คุณภาพที่ต้องปรับปรุง ได้แก่คุณภาพด้านผู้เรียน ในเรื่องความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อหลักสูตร ทักษะการแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตมาตรฐานด้านครูผู้สอนที่ต้องปรับปรุง ได้แก่ ความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาเป็นการฝึกอบรมที่แตกต่างจากฝึกอบรมแบบดั้งเดิมที่มีวิทยากรเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เพียงอย่างเดียว แต่การฝึกอบรมตามหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นการฝึกอบรมที่เน้นการฝึกปฏิบัติควบคู่ไปกับการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติใน

ชั้นเรียน และมีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มย่อยหลังจากครบหลักสูตรการฝึกอบรมแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 1) การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง 2) การเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง 3) ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยการสร้างชิ้นงานของ Seymour Papert ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือของ Slavin, David Johnson และ Roger Johnson การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่าง การจัดการเรียนรู้โดยใช้หมวด 6 ใบ และการจัดการเรียนรู้แบบ SSCS หลักการของหลักสูตร เป็นหลักสูตรที่มุ่งเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง เป้าหมายของหลักสูตร ครูผู้สอนที่เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนได้รับการเสริมสร้างสมรรถนะทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ โครงสร้างของหลักสูตร กำหนดสัดส่วนเวลาการฝึกอบรมออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ 1) เตรียมความพร้อมการฝึกอบรม 2) ดำเนินการฝึกอบรม 3) หลังการฝึกอบรมเป็นขั้นการนำประสบการณ์ไปใช้จริงในชั้นเรียน เนื้อหาสาระในการฝึกอบรมประกอบด้วย 5 หน่วย ได้แก่ 1) ปฐมนิเทศความเป็นมาของการพัฒนาหลักสูตร 2) จรรยาบรรณวิชาชีพครู และคุณธรรมจริยธรรมครู 3) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 4) การวัดและประเมินผลการเรียน 5) การออกแบบการเรียนรู้ แนวการจัดการกิจกรรมการฝึกอบรม ประกอบด้วย ขั้นตอนการฝึกอบรม 4 ขั้นตอน 1) ขั้นเตรียมความพร้อม 2) ขั้นฝึกอบรม 3) ขั้นนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริงในชั้นเรียน 4) ขั้นสรุปและประเมินผล สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม ประกอบด้วยหลักสูตรฝึกอบรม

เอกสารประกอบการฝึกอบรม วิทยากร อุปกรณ์การนำเสนอประกอบการบรรยาย การวัดประเมินผลการฝึกอบรม ประกอบด้วย ทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม การประเมินตนเองหลังการฝึกอบรม เกณฑ์การผ่านหลักสูตรฝึกอบรม ภาคความรู้ต้องมีเวลาเข้าอบรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 คะแนนเฉลี่ยในการทดสอบภาคความรู้ หลังการอบรม มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการอบรม การประเมินด้านทักษะและด้านคุณลักษณะหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตร พบว่า

3.1 ครูผู้สอน มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 มาตรฐาน/ตัวชี้วัด หลังการเข้ารับการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลการทดสอบด้านความรู้หลังเข้ารับการฝึกอบรม มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 84.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.25 ก่อนเข้ารับการอบรม มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 43.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.30

3.2 ครูผู้สอน มีทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ในระดับดี โดยมีผลการประเมินคะแนนเฉลี่ย 4.42 คิดเป็นร้อยละ 88.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.70

3.3 ครูผู้สอน มีคุณลักษณะ ด้านการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง อยู่ในระดับ ดี โดยมีผลการประเมินคะแนนเฉลี่ย 4.55 คิดเป็นร้อยละ 91.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.23

3.4 ครูผู้สอน มีความพึงพอใจในการฝึกอบรมโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 4.50 คิดเป็นร้อยละ 90.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.53 โดยด้านที่พึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ด้านความรู้และประโยชน์ที่ได้รับ รองลงมา

ได้แก่ด้านความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ และด้านความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า ครูผู้สอนควรเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านทักษะ และ 3) ด้านคุณลักษณะ ซึ่งสมรรถนะเป็นสิ่งสำคัญที่จะผลักดันให้คนเราก้าวสู่ความสำเร็จในการทำงาน สอดคล้องกับ อรุณ จุติผล (2557: 189) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า ครูควรมีการพัฒนาสมรรถนะจัดชั้นเรียนซึ่งมีความสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน สอดคล้องกับ Rothwell (1996: 26) ที่มีแนวคิดสรุปไว้ว่า การอบรมเป็นกิจกรรมที่พัฒนาความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ซึ่งเป็นสมรรถนะที่ทำให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นด้วยกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับ ปัญญา ทองนิล และมาเรียม นิลพันธุ์ (2554 : 92) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถภาพการสอนโดยการบูรณาการแบบสอดคล้องสำหรับนักศึกษาครู เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน พบว่าชุดรูปแบบที่ประเมินสมรรถภาพการสอน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ทักษะ และอัตมโนทัศน์

2. หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ที่สร้างขึ้นประกอบด้วยองค์ประกอบของหลักสูตร 10 องค์ประกอบ และจากผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปทดลองใช้พบว่า ความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบซึ่งองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินความเหมาะสมสูงสุดคือ ด้านแนวการจัดกิจกรรมตามหลักสูตร รองลงมาได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านสื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม และด้านการวัดประเมินผลการฝึกอบรมตามลำดับ สอดคล้องกับ ตรีชคุณ รอดเกษม (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะผ่านระบบออนไลน์ สำหรับนักพัฒนาหลักสูตร สถาบันฝึกอบรมในประเทศไทย พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีความเหมาะสมและทุกประเด็นมีความสอดคล้องกัน สอดคล้องกับ กิตติ จันทรา (2556: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง หลักสูตรฝึกอบรมการพัฒนากระบวนการประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วม พบว่า หัวข้อเรื่องการฝึกอบรมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม มีความสอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ด้านความสามารถในการคิดความสามารถในการแก้ปัญหา และความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 6-7) สมรรถนะสำคัญที่มุ่งหวังให้เกิดกับผู้เข้ารับการอบรม เป็นไปตาม มาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (2) (3) (5) ที่กล่าวถึงการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยให้

สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทำให้สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอน มีความเหมาะสมมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงครั้งนี้ ได้นำจุดเด่นของแนวคิดนี้คือ ใช้การฝึกอบรมสามลักษณะคือการฝึกอบรมในห้องประชุม การฝึกอบรมโดยการปฏิบัติการจริงในชั้นเรียนและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มย่อย หลังจากการฝึกปฏิบัติ

3. ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรม พบว่าสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอน ภายหลังจากทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการประเมินสมรรถนะด้านทักษะอยู่ในระดับดี ด้านคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก และความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา ทองนิลและมาเรียม นิลพันธ์ (2554: 92) ที่ได้พัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถภาพการสอน โดยบูรณาการแบบสอดคล้องสำหรับนักศึกษาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งนำแนวคิดการเรียนรู้แบบประสบการณ์เป็นฐาน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตามสภาพจริง มาใช้ในการพัฒนา ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยพัฒนาการสมรรถภาพการสอน ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะปฏิบัติ ด้านอัตมโนทัศน์ของนักศึกษาครูมีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้เนื่องมาจาก

1) หลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ผ่านการตรวจสอบความ ประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของโครงสร้างหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วเห็นว่า โครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมมากและมีความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของหลักสูตร โดยรวมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สรุปได้ว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสม สามารถนำไปฝึกอบรมครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง เป็นหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมได้ สอดคล้องกับ ดนุชา ปนคำ และคณะ (2556:322) ที่ได้พัฒนาหลักสูตรตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนประถมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า สามารถนำไปพัฒนานักเรียนให้มีจิตสาธารณะ บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

2) ในการออกแบบเนื้อหาการฝึกอบรม เพื่อให้ครูสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ตามสภาพจริงได้นั้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิดในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด ให้ผู้เข้าอบรมได้เรียนรู้และประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง ซึ่งมีหลายแนวคิด อาทิเช่น แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยการ สร้างชิ้นงาน (Constructionism) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Co-operative Learning) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่าง (Case Study) การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ (Six Thinking Hats) การจัดการเรียนรู้แบบ SSCS

3) กระบวนการฝึกอบรม มีวิธีการและเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ที่ผู้เข้าอบรมสามารถนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้จริง

กระบวนการอบรมเป็นแบบเรียนรู้คู่การปฏิบัติจริง ด้วยกระบวนการแบบมีส่วนร่วม มีเอกสารประกอบการฝึกอบรม คือ วัสดุ อุปกรณ์มีระยะเวลาในการฝึกอบรมที่เหมาะสมและเป็นไปตามตารางอบรมที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 การกำหนดนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คุรุสภาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรนำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ไปใช้พัฒนาครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรวางแผน ส่งเสริม ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอน ให้เป็นรูปธรรม

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 ผู้ที่จะนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ ควรจะได้มีการปรับ ประยุกต์ใช้ ให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของครูและบริบทของสถานศึกษา โดยอาจมีการร่วมจัดอบรมในลักษณะของกลุ่มโรงเรียน หรือ โรงเรียนในเครือข่าย ทั้งนี้ เพื่อสามารถนำหลักสูตรฝึกอบรมนี้ไปใช้ให้เหมาะสม และมีประโยชน์มากยิ่งขึ้น

2.2 ผู้ดำเนินการฝึกอบรม ควรศึกษารายละเอียดหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูใน ทุกองค์ประกอบของหลักสูตร เพิ่มประสิทธิภาพการฝึกอบรม และติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมโดยใช้แนวคิดการเสริมสร้างสมรรถนะ ไปใช้เสริมสร้างสมรรถนะ การจัดการเรียนการสอนในด้านอื่น ซึ่งเป็นการพัฒนาครูผู้สอนให้จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้พัฒนาตัวเองได้อย่างเต็มความสามารถ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กิตติ จันทรา. (2556). **หลักสูตรฝึกอบรมการพัฒนากระบวนการประเมินสมรรถนะการปฏิบัติงาน แบบมีส่วนร่วมของครูอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม. (2554). “การสังเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนามนุษย์ที่สมบูรณ์.” **วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย** 3(1,2): 50-63.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). **80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: บริษัทสหมิตรปริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.

- ดริชคุณ รอดเกษม. (2556). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะผ่านระบบออนไลน์ สำหรับ นักพัฒนาหลักสูตร สถาบันฝึกอบรมในประเทศไทย.วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.**
- ทีศนา แฉวมณี. (2553). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- คนุชา ปนคำ. (2556). “การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรตามทฤษฎีการศึกษาเพื่อสังคมที่ดีกว่าเพื่อเสริมสร้าง จิตสาธารณะของนักเรียนประถมศึกษา.” **วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย 5(2): 322-334.**
- ปัญญา ทองนิล และมาเรียม นิลพันธุ์. (2554). “รูปแบบการพัฒนาสมรรถภาพการสอนโดยการ บูรณาการแบบสอดแทรกสำหรับนักศึกษาครู เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียน.” **วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย 3(1,2): 93-108.**
- ลัดดา กุเกียรติ. (2544). **โครงการเพื่อการเรียนรู้: หลักการและแนวทางการจัดกิจกรรม. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- วิวัฒน์ ชัดติยะมาน และอมลวรรณ วิระธรรมโม. (2550). **การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมอง สำหรับครูมืออาชีพ. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.**
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2545). **รายงานการประเมินภายนอก รอบแรก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2544-2548). กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).**
- อรุณ จุติผล. (2557). “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดชั้นเรียนของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช.” **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ทักษิณ 14 (2): 189.**
- Rothwell, Willoam J. (1996). **Beyond Training and Development : State of Art Strategies for Enhancing Human Performance.** New York : American Management Associations.